

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. augusztus 24.

190. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A negyedszázados EMKE.

Kincses Kolozsvár városában ez évi szeptember hó 8-án nagy ünnepség lesz. Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület ünnepli ez alkalommal fennállásának negyedszázados évfordulóját. Ez ünnep tehát egy árva, mostoha sorsban élő gyermekek lesz az ünnepe, mert bizony minálunk Magyarországon annak dacára, hogy a kultúra ápolására negyedszázados intézményeink vannak, a kultúrát máig is elmaradott, mostoha sorsban lévő, árva gyermekek tartjuk.

Azaz, hogy még sem így van a dolog. Jó sorsban él minálunk a kultúra, csak éppen az apjától és anyjától fosztották meg. Van nálunk kultúra, de az a legnagyobb baja, hogy nem magyar!

A különböző közművelődési egyesületek, köztük elsősorban az EMKE, minden óriási erőfeszítése dacára szomorúan kell bevallanunk, hogy a terjedő kulturából hiányzik a nemzeti szellem. Az iskolákban, a színházakban a kozmopolita világfelfogás lett urrá.

Nyugatról beplántált érzésünkkel és gondolkodásmódunkkal ellenkező ideákkal táplálunk bennünket a fórum nagyjai és a lethargikus álomba vergődő magyar möhön lélegzi be azokat a nyugati eszméket, amelyeknek befogadása kezdőpontját jelenti egy-egy állam romlásának, pusztulásának.

Beleheljük az idegen kultúrát, mert hiszen tudónk áhitozik a levegő után, de nem is sejtjük, hogy a belelegzett levegő méreggel van telítve, hogy ez a belelegzett méreg lassanként elsovasztja nemzeti jellegünket, kiöli nemzeti erényeinket, erkölcsünket, minden jó tulajdonságainkat.

Valóban ilyen körülmények között nem egy, de száz és száz hasonló olyan szervezetre volna szükségünk, mint az EMKE, amely szerény eszközei dacára is sikeresen állja útját annak, hogy egy országrész lakói fölött

„A Tengerpart” tárcája.

Melyik a három közül?

Langer Iwanowna Mária titkos tanácsosné házában terraszán állott leánya Nadja és Gawrilowits Iwan duszgadzog moszkvai gyárosnak a fia. Az est gyönyörű szép volt. Ha tehetségem lenne, megírnám, hogy a hold miképp világította meg a házat, a fákat és Nadja arcát. Nadja egy széken ült, mögötte állt Gawrilowits Iwan és idegesen csipkedte a bajuszát.

— Bocsásson meg — szólalt meg végre dadogva és nagyot sóhajtva. — Meg kell bocsátania — ismételte — hogy érzelmeimről beszéllek önnek . . . de annyira szeretem önt, hogy nem tudom, vajjon eszemnél vagyok-e. Nem tudom megmagyarázni, hogy mit érek ön iránt. Mihelyt önt megláttam, azonnal tüzet fogtam . . . azaz megszerettem . . . de . . . milyen szép idő van ma.

— Igen, nagyon szép idő, — felelt Nadja.

— Én nagyon szerencsétlen vagyok, — folytatta Iwan — én szeretem önt és tudna-e ön szeretni engem? Ön művelt, tanult és én egy kereskedő fia vagyok és több semmi. Sok

diadalmaskodják a nemzetiségi áradat. Száz és száz közművelődési egyesületre volna nekünk szükségünk, amelyek öntudatosan terjesztenék a kultúra nélküliek között a nemzeti, a magyar kultúrát. Sajnos azonban csak kevés az ily társadalmi szervezetek száma, sőt a meglévők között is csak ritkák az olyanok, amelyek cél-tudatosan működnek s amelyek sikereket is tudnak felmutatni.

Minden jó érzésű magyar embernek tehát — legalább — gondolatban meg kell jelennie szeptember 8-án Kolozsváron. De hogy méltón ünnepeljünk, ez még magában véve nem elég. A negyedszázados jubileum egyúttal intőszó lesz az ország valamennyi magyar érzésű lakójához, hogy közművelődési egyesületeinket jövőben a társadalomnak az eddiginél is nagyobb mértékben kell támogatnia anyagilag. A műveltség terjesztése, megkedveltetése nem csupán az erkölcsi felbuzdulás mértékétől függ, ma már vége van annak a korszaknak, amikor az anyagi javakról teljesen lemondott szerzetesek és próféták terjesztették egyedül a műveltséget.

A műveltségnek és a művelődésnek mai modern profétái a tanítók, tanárok, kisedővők fizetést kérnek és kapnak is. Meg örülünk, ha drága pénzért vállalkozik valaki a legfáradtságosabb és a legtöbbször tulságos mértékben meddő munkára: a nép nevelésére, a műveltség terjesztésére.

Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület nem jelszavak hangoztatásával ért el sikereket, hanem csak úgy, hogy fizetni tudott évről-évre több tanítót, óvónót, létesíteni újabb és újabb iskolákat, népkönyvtárakat, terjeszteni hasznos olvasmányokkal tele irodalmi füzeteket a magyar nép között. — Bizony mindez sok pénzbe kerül. A könyv-nyomtató nem dolgozik ingyen, sem a tanító, de nem is dolgozhatnak. Az EMKE-nek nap-nap után apellálni kellett a társadalom áldozatkészségére és legfőbb érdeme kétségtelenül abban nyilvánul, hogy helyesen tudott erre az áldo-

pénzem van ugyan, de mit ér a pénz, ha az embernek nincsen szerencséje.

— Mit akar tőlem?

— Felajánlottam a szívem és kezem az anyjának természetesen az ön számára, de az anyja azt felelte, hogy minden öntől függ. Mit felel nekem?

Nadja hallgatott. A fákat és leveleiket nézte.

A hallgatás fájt Iwannek és könnyek gyűltek a szemébe . . . Szenvedett.

— Könyörüljön rajtam, Nadja! — szólt kérően — ne kínozzon. Ha nemet mond, úgy meghalok.

Nadja kezét nyujtotta neki és így szólt:

— Hálával tartozom önnek, Gawrilowits Iwan. már régóta tudom, hogy ön szeret, de én is szeretem önt, Iwan. mert nem lehet önt nem szeretni, a jó szívéért. a hűségéért. Tudom, hogyha önhöz megyek feleségül, boldog leszek . . . de tudja . . . várjon még egy keveset a válaszomra . . . inég meg kell gondolnom a dolgot . . . Legyen türelemmel még egy kis ideig . . .

— Sokáig kell még várnom?

— Nem, egy-két napig. Most utazzon haza és én majd irni fogok.

Nadja kezét nyujtotta neki és ő forrón megcsókolta. Nadja még egyszer intett neki,

zatkészre apellálni, mert hiszen amint a negyedszázados multnak a története bizonyítja, az EMKE évről-évre több és nagyobb anyagi befektetést tud hozni a magyar kultúra érdekében.

Őszintén reméljük, hogy ez a jövőben is úgy lesz. A szeptember 8-iki ünnepnek meglesz a kellő visszhangja az egész országban. Az eddig fukar zsebek meg fognak nyitni s aki csak fillért áldozhat, ad fillért, akinek azonban emberségétől, vagy tehetségétől korona, vagy 100 korona is kikerül, az áldozzon koronát, egy vagy több száz koronát a nemzeti művelődés céljaira. Minden legkisebb áldozat esetleg egy lelket menthet meg a magyar műveltség részére s ha az ország javát akarjuk, erre törekednünk is kell, mert ez az ország csak úgy lehet nagy és hatalmas, ha anyagiakban és szellemiekben egyaránt bővelkedő lesz.

A trónörökös Fiumében.

A dalmáciai csapatszallítások.

Fiume, aug. 23.

A Dalmáciában tartandó nagy partvédő gyakorlatokra már hónapok óta nagy gonddal készül a hadvezetőség. A kombinált gyakorlatokon az osztrák-magyar haditengerészet övenegysége vesz részt. Ily óriási tengeri haderőt még nem vontak össze az Adria-tengeren s ezért érhető, hogy a gyakorlatok előkészítése hosszú hónapok munkája volt. A kombinált gyakorlatokba bevonták a 16. hadtest legénységét, egy teljes hegyi dandárt s azonkívül más hadtestekből is megerősítették ideiglenesen Dalmácia helyőrségét.

A csapatszallítások.

Hétfőn délelőtt érkezett ide az előkészítő munkálatokra a varasdi 5-ik ulánus-ezred 36

söt csókot is dobott feléje, aztán eltűnt. Iwan a kocsiához indult és oly fáradt volt, mintha egész nap szaladgált volna, de a boldogságtól nevetett.

Nadja ezalatt keresztül ment az összes szobákon és kiment a kertbe, ahol ifjúkori barátja, Strahl Wladimir báró várakozott reá. A báró ez évben végezte el az egyetemét és most charkowi birtokára készült utazni és ma buszuzni jött . . .

Nadja szaladva ment feléje és a nyakába ugrott.

— Egy órája várlak már itt, — szólt a báró megölelve a leányt.

— Holnap elutazol?

— Igen.

— Hamar visszajössz?

— Nem tudom . . .

A báró újból megcsókolta a leányt és maga mellé ültette a padra.

— Elég volt a csókból — szólt most a leány — nagyon komoly dolgokat kell megbeszelnünk.

— Mikor lesz az esküvő?

— Már megint ez! Hisz tegnap megadtam már a választ, hogy házasságról szó sem lehet. Minek beszélnünk újra egy dologról, a miről már ezerszer beszéltünk.

közlegénye egy tiszt vezetésével, tegnap reggel pedig a laibachi 7. számú hegyi tüzérezred 83. közlegénye negyven lóval és négy ágyuval érkezett ide. Vasárnap óta a Jellasichezred mind a négy zászlóaljja tartózkodik Fiumében s most vonult be az ezredhez 800 tartalékos is.

A közel háromezer embernek Dalmáciába való szállítása ma délelőtt ment végbe. E célból a vezérkar több főtisztjével *Hötendorfi Conrad* tábornok, a vezérkar főnöke már tegnap reggel Fiuméba érkezett s megtette a csapatok behajóztatására vonatkozó intézkedéseket.

Tegnap délután félötök — mint már tegnapi számunk távirati rovatában jeleztük — *Ferencz Ferdinand* trónörökös Pólába érkezett. A trónörökös *Ripper Gyula* tenger-nagy, a pólai hadikikötő parancsnoka üdvözölte. Délután 6 órakor a trónörökös, akinek határozott kívánságára minden hivatalos fogadtatás elmaradt, diszkrétan az „Erzherzog Franz Ferdinand” csatahajóra ment.

A trónörökös érkezése.

Éjféltkor a trónörökös, aki mint az osztrák-magyar haditengerészeti tenger-nagy, a hajó felett parancsnokolt, hét hadihajóval és a „Lacroma” hadiyachtal elindult Pólából s ma hajnali félnégy órakor *Fiume kikötője* elé érkezett.

A flotta érkezése.

Ferencz Ferdinand trónörökös és a „Lacroma” hadiyachton tartózkodó *Montecuccoli* Rezső gróf tenger-nagy parancsnoksága alatt a következő hadihajókból álló flotta jött Fiuméba:

„Erzherzog Franz Ferdinand” 20.000 indikált lövész csatahajó 44 ágyuval; „Radezky” 45 ágyuval; „Erzherzog Karl”, „Erzherzog Friedrich” és „Babenberg” 17.000 indikált lövész csatahajók egyenként 44 ágyuval; „Kaiser Karl VI.” 12.300 lövész páncceloscirkáló 32 ágyuval és „Admiral Spaun” 20.000 lövész cirkáló 11 ágyuval. Ezenkívül Fiuméba érkezett a „Reka” és „Velebit” torpedóvadász hajó és négy torpedóhajó. A flotta egységének száma 4000 főre rug.

A kikötőbe érkezett ezenkívül a „Satellit” torpedóvadász is, mely a dalmáciai hadgyakorlatok után visszatér Fiuméba, amelynek állomáshajója lesz. A hadihajók a hullámgát előtt kettős rajvonban állottak fel.

A szabad kikötőben.

Hajnal óta mozgalmas élet uralkodik a punto francoban. Négy gőzös várja indulásra készen a katonákat, akiket az összes lovakkal, felszerelésekkel, töltevényekkel az „Adria” tengerhajózási rt. „Szeged”, „Lederer Sándor” és „Jókai” gőzöse, valamint az Austro-Americana „Alice” gőzöse szállít Dalmáciába. E gőzöskönn hetek óta folynak az átalakítási munkálatok. A fedélzeteken deszkákból lovak részére rekeszeket ácsoltak, amelyekben 400 ló nyerhet elhelyezést. Az „Adria”

— A mi viszonyunkat valahogy csak be kell fejezni! Miért nem akarod ezt megérteni?

— Természetesen be kell fejezni, de nem házassággal. Most századszor mondom neked, hogy oly naiv vagy, mint egy háromszendős gyermek.

— Tehát nem akarsz feleségül venni? Mondd meg egész nyíltan.

— Nem... Miért tegyem tönkre a karrierem? Szeretlek, de tönkre teszem magam, ha feleségül veszek. Nincsen se vagyonod, se jóhangzásu neved... A házasságok már fél karriérnek kell lenni. Szerelmi házasságok soha nem boldogok.

— Hazudsz! Hazudsz!
— Házasodni és azután éhen halni, koldusokat nevelni... okosnak kell lenni...
— Becsületszavadat adtad, hogy feleségül veszel.

— Igaz, de most megváltoztattam a tervemet... Nem vagyok rossz ember, de felelősséggel tartozom a lelkiismeretemnek a jövőm miatt.

Nadja újra barátja nyakába borult és síró hangon szólt:

— Vegyél feleségül, hisz szeretlek! Nem tudok nélküled élni! Megölsz, ha nem veszel el!

A báró határozottan felelt:

gőzösein azonkívül a legénység részére éppen olyan ágyakat állítottak fel a hajóúrnban, mint a Cunard hajókon. Külön helyiségekben állították fel a konyhákat.

A hajók közül a „Szeged” gőzös 1. számot, a „Jókai” 2., az „Alice” a 3. és a „Lederer Sándor” gőzös a 4. számot kapta. Ezeket a számokat a hajó oldalára mázolták s a gyakorlatokan így különböztetik meg az egyes csapatzállítóhajókat, melyek Dalmáciába az „Adria” hajóosztásának egy-egy főtisztviselőjével mennek. A hajók parancsnoki hidjairól az osztrák-magyar haditengerészet piros-fehér-piros lobogója és egy kék-fehér-kék lobogót lengetett a szél. Érdekes, hogy a Cunard-Line „Carpathia” gőzöst, mely ma reggel 1/6 órakor érkezett meg Triesztből, a csapatzállítások befejezéseig nem engedték be a kikötőbe.

Hat órakor a rendőrség elzárta a szabad kikötőt. A Rudolf-mólóól az új rakpartig senkinek sem szabad a punto franco területére lépni s már a kikötő bejáratánál öt-hat rendőr állja útját a belépőknek. A száz főnyi rendőrség megerősítésére a sugáki csendőrség husz embere is a szabad kikötőbe vonult s feltűzött szuronyal teljesítenek szolgálatot.

Megkezdődik a behajózás.

Nyolc órakor a Ferenc Szalvator-rakparton horgonyzó „Szeged”, „Lederer Sándor” és „Jókai” gőzöskökre felvonul az első katonai csapat. Kékhajókás ulánusok érkeznek. Lovaik csak úgy görnyednek a rájuk rakott teher alatt. A lovakat beállítják egy erre a célra készült faboxba s daru segítségével emelik a hajó fedélzetére. Az ulánusok leszállnak lovaikról s a Kereskedelmi Részvénytársaság raktára előtt sorakoznak.

Háromnegyed kilenc órakor a 79. gy. e. legénysége a laktanya udvaron utra készen állott *Salis-Sevis* János gróf ezredes szemlét tartott a legénység felett, majd imára vezényelte az ezredet. Az ima után a zenekar a Gotterhaltét játszotta, mely után az ezred zászlóaljankint a szabad kikötőbe ment.

A rendőrség basáskodása.

A katonai hatóság ma az egész szabad kikötőt magának foglalta le. Szigorú parancsban utasította a rendőrséget, hogy egy lelket a kordonon belül ne engedjen s e közben még azokra sem volt tekintettel, akiknek éppen az elzárt területen volt halaszthatatlanul fontos dolguk. — A vakon engedelmessékedő rendőrök mindenkit kiparancsoltak az elzárt kikötői területről s hogy ezt nem tették a legnyugodtabb modorban, azt mindenki ismeri. Gorombák voltak a rendőrök ma, akik pedig egy rövid idő óta mintha alapos változásor mentek keresztül. Nekik szentírás volt a katonaság által kiadott parancs s ennek tudatában teljesen megakasztották a szabad

— Nem tehetem! A szerelem nagyon szép dolog, de nem a legelső ezen a földön.

— Gazember! Szélhámos! [Gyűlölek!]
Soha nem szerettelek, de tisztességes embernek tartottalak és azt hittem, hogy elveszel. Hozzad mentem volna, mert gazdag és báró vagy.

Nadja ezzel faképnél hagyta a bárót.

Nadja nem ment vissza a szobába, hanem megállt az udvaron egy gyengén világított ablak előtt. Ott lakott *Gussew Mitia*, egy fiatal hegedűs, aki nemrég végezte el a konzervatóriumot. Nadja bekopogott az ablakon. A hegedűs felemelte a fejét.

— Ki van itt?

— Én vagyok... Nyissa csak ki az ablakot.

Mitia gyorsan felvette a kabátját és az ablakhoz rohant.

— Jöjjön ki!

Mitia egy ugrással künn termett az ablakon.

— Menjünk! — szólt a leány karját Mitia karjába fűzve. — Mitia ne írjon nekem többé szerelmes levelet! Kérem ne írjon! Ne szeressen! Ne játsszon nekem a hegedűjén — folytatta a leány most már könnyezve — mert én nagyon rossz vagyok... engem gyűlölni és megvetni kell...
Nadja Mitia vállára hajtotta a fejét és

kikötő forgalmát. Bankok voltak kénytelenek hivatalnokaikat nélkülözni, mert a rendőrség nem engedte meg nekik a hivatalba való bemenetelt, sőt megtette a rendőrség azt a halatlant doigot is, hogy ráparancsolt egy előkelő bankra, akinek irodahelyiségei a szabad kikötőben vannak, hogy hivatalnokainak tiltsa meg a zárt ablakokon való kinézést.

Rendőrök állottak ablakok elé, sőt bementek a hivatalokba s ott követelődtek.

Bekisért igazgató.

A rendőrség basáskodását azonban felülmúlta az a brutális és hivatali hatalommal való visszaélés, melyet a *Kereskedelmi Részvénytársaság* igazgatójával, *Virág Henrik* kereskedelmi tanácsossal szemben követtek el. *Virág Henrik* reggel háromnegyed kilenckor a *Ferencz Szalvator-mólón* levő irodahelyiségébe akart menni, amikor a szabad kikötő első számú bejárata előtt négy rendőr megtiltotta *Virágnak* és a vele volt *Pál Ignác*nak, a *Forgalmi Bank* igazgatójának, hogy a szabad kikötő területére lépjenek. A két uriember nem akart a rendőrökkel vitatkozni s tovább ment, hogy a II. számú kapun juthasson be hivatalába. Itt persze ismét 5-6 rendőr állta útját. Hosszas vitatkozás után a 29. számú *Ivancsics* rendőr maga is elismerte, hogy *Virág Henrik* a *Kereskedelmi Részvénytársaság* igazgatója és személyesen ismeri, de mindennek ellenére a rendőrök nem engedték meg *Virágnak* a belépést. Ekkor *Minach Mária* rendőrpáncsnok odalépett *Virághoz* s mérséklésre intette, mire *Virág* azt felelte:

— Csak bemegetek talán az én irodámba, amelyért bért és adót én fizetek!?

Szó szerint követett s végre is a rendőrpáncsnok két rendőrrel *Virágot* igazolás céljából előállította a rendőrségen.

A rendőrségen *Virág* magához kérte ügyvédjét, *Mogan Gyula* dr.-t s azután szabályszerűen igazolta magát. Az igazolás után elbocsátották a rendőrségről.

Virág erre visszament a szabad kikötőbe, ahol ismét csak hosszú vitatkozás után engedték meg neki negyedtizenegy órakor, hogy irodájába mehessen.

Hogy pedig mennyire nem volt tekintettel a szigorú ukázzal dolgozó katonaság a kereskedelem érdekeire, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a levélhordóknak nem volt szabad a punto francoba belépniök s a bankok, részvénytársaságok még sürgönyöket sem adhattak fel.

Virág Henrik igazgató ma délelőtt megjelent *Orosdy Lajos* dr. miniszteri osztálytanácsosnál s bejelentette a rendőrség basáskodását. Talán lesz alkalom arra, hogy a ma délelőtti fejvesztett rendőrséget megtanítsák arra, hogy az adófizető polgárság tartja fenn nemcsak a rendőrséget, hanem azokat is, akik má parádézta a legértékesebb emberanyaggal s a polgárság pénzén kikerült sok százezer hadihajókkal.

keservesen zokogott. Mitia zavarba jött, morgott valamit és megcsókolta Nadja homlokát.

— Maga nagyon jó... Szavamra szeretem is magát, de magának nem szabad szeretnie engem! Én legjobban szeretem a világot a pénzt, a ruhákat, a kocsi... Ne szeressen engem! Ne írjon leveleket nekem! Férjhez megyek! *Gawrilowits*hoz megyek! Isten veled Mitia! Mindig szeretni foglak.

Nadja átölelte Mitia, megcsókolta és elszaladt.

Nadja szobájába visszatérve leült asztalához és írta keservesen zokogva a következő levelet:

— Drága *Gawrilowits* Iwan! A magam vagyok. Szeretm és a felesége akarok lenni Nadja.

A levelet lepecsételte és elküldte.

— Holnap — szólt sóhajtva a leány — itt lesz.

Ez a sóhajtás jelezte a küzdelem végét. Egy darabig még az ablaknál ült, azután lefeküdt.

És ebben az időben *Gawrilowits* Iwan boldogan fel és alá rohant a levéllel a kezében a szobájában, szülei is mellette voltak és örvendtek fiuk szerencséjének...

Csehov Antal.

UJDONSÁGOK.

— **A kolera.** Az éjjel Fiume külterületén, a Zakalj-malom közelében lévő ideiglenes kaszárnyában koleragyanus tünetek közt megbetegedett *Simunics* Milán, a 79. gyalogezred tartalékos.

A gyanus beteget a járványkórházba vitték, a vele érintkezett négy katonát pedig szigorúan izolálták. Később *Sterk* Ferenc dr. ezredorvos az egész kaszárnyát fertőtlenítette. A kaszárnyában volt 500 katonát a hajón teljesen elkülönítve viszik a dalmáciai hadgyakorlatokra.

A városi kórházban tegnap egy Triesztből érkezett emberen, akit égési sebei miatt vittek be, koleragyanus tünetek jelentkeztek. Az orvosok a beteget azonnal elkülönítették s megfigyelés alatt tartják.

A *Zavanello*, *Sanzin*, *Cossich* és *Gallist* féle gyanus esetekben ma tartják az utolsó vizsgálatot. Ha ezek negatív eredménnyel végződnek, a *Ghiczy-villában* izoláltakat szabadon eresztik s az épületet lezárják.

A tegnapi *Setz* és *Grohovacz* esetek bakteriologiai vizsgálata negatív eredménnyel járt.

Mint hogy *Simunics* közlegény bakteriologiai vizsgálatának eredménye délután hat órakor lesz ismeretes, abban az esetben, ha ennél az esetben is negatív eredménnyel jár a bakteriologiai vizsgálat, *Fiumét koleramentesnek nyilvánítják.* E hó tizenhatodika óta ugyanis csupán negatívnak bizonyult esetek fordultak elő, sem halálozás, sem megbetegedés nem történt s így a mai bakteriologiai vizsgálat eredményétől függ, vajjon a párisi egyezmény 9. cikke alapján koleramentesnek lehet-e nyilvánítani Fiumét.

— **Tanácskozás a pályaudvaron.** *Bacsinszky* *Vladimir* dr. zágrábi üzletvezető, aki ma reggel érkezett Fiuméba, délelőtt 10 órakor a pályaudvar állomásfőnöki helyiségében a tengerészeti hatóság, a város és a kormányzóóság kiküldöttjeivel értekezletet tartott a kolera leküzdésére eszközözendő újabb intézkedések megállapítása végett.

— **A representanza ülése.** A városi képviselőtestület tegnap esti ülésén *Ossoinack* *András* képviselőtestületi második alelnök elnököl. Az ülés elején válaszol *Ricotti* városatyának egy régebbi interpellációjára s kijelenti, hogy a műszaki építészeti hivatal legközelebbi ülésén foglalkozni fog a városi fürdő újépítésével. Majd bejelenti az elnök, hogy *Meichsner* *Viktor* városatyája lemondott a központi választási bizottságban viselt jegyzői és tagsági állásáról. — Azután bejelenti, hogy *Silli* *József*, trentói polgármester haláláról értesítették az elnökséget, amely részvétáviratot küldött a trentói tancsnak. Egy kisebb bejelentés után az elnök rátér a kolera.

Bejelenti, hogy a veszedelmes betegség, amely Olaszország több városában pusztított, a múlt héten sajnálatosan Fiumében is fellépett. A gyors és szigorú intézkedések azonban ugylátszik kellő eredménnyel jártak, úgy hogy öt nap óta a városban nem történt bakteriologiailag megállapított koleraeset. Ha holnapig nem történik újabb megbetegedés s az utóbbi napok gyanus megbetegedései is negatív eredménnyel végződnek, úgy Fiume koleramentes lesz. Megállapítja, hogy az egészségügyi állapotok kielégítőek.

Friedrich-Adelsfeld dr. egyes városrészek, különösen az óváros építkezéseinek előmozdítására indítványozza, hogy a kormányhoz az épületek adómentességére vonatkozólag felterjesztés intézessék. Utána *Meynier* városatyája felemlíti, hogy a június 21-iki ülésen indítványt terjesztett be arról, hogy a Comunale legfelsőbb páholsorát karzatái alakítsák át. Az elnök azt válaszolja, hogy az építészeti hivatal tanulmányozza az átalakítási tervet.

A városi tanács indítványa értelmében ezután megszavazzák az ez év végéig szóló indemnitást.

Smoquina városatyája a július 21-iki ülésen indítványozta, hogy a kecskeméti földregés

károsultjainak segélyt utaljanak ki. A képviselőtestület az indítványt elfogadta s 1000 korondt szavazott meg a kecskeméti károsultak részére.

A Belvederen építendő csatorna költségeit 8200 koronában állapítják meg, melynek felét azok a tulajdonosok fizetik, kiknek házai előtt a csatorna építették. Az új utcablaék elhelyezése körül felmerült 340 koronás költség-tülpést a képviselőtestület megszavazza.

Az újra építendő városi fürdő részére szállítandó faanyagra 841 koronát szavaznak meg. A Comunale javítási munkálatainál 4850 koronát szavazott meg a képviselőtestület. Tárgyalásra került ezután az ifjusocialisták kérelme, melyben a népkertnek nagyobb ünnep megtartására való átengedését kéri. Több felszólalás után elhatározták, hogy az ügyet az egészségügyi bizottságnak utalják, ki amely határozzon, vajjon a város egészségügyi helyzete megengedi-e a gyülekezéseket. Végül egy kisebb ügyet intéztek el s a zárt ülésben *drenovai plébános* *Polich* *Mátyást* nevezik ki.

— **Az állandóbizottság ülése.** A városi állandó bizottság tegnap déli ülésén nem fogadták el *Vallencich* *Antal* *rastocinei* telektulajdonos telekeladási ajánlatát, mert a pénzügyi bizottság által javasolt nyolc koronával szemben telkeiért négyzetméterenként 12 koronát kéri. A Comunale javítási munkálataira 4850 koronát szavazott meg a bizottság.

Az *Asilo di Carità per l'Infanza* kertjének ápolására 600 s a kert falának megjavítására 350 koronát szavaztak meg. *Crossatz* és *Grossich* városatyák a delegáció esetleges további üléseiről való távolmaradásuk megengedését kéri, amit a delegáció teljesít. A városi zeneiskola részére az eddigi 5000 K helyett évi 10,000 korona segélyt szavazott meg a bizottság.

Superina városatyája e tételnél azt kérdezi, hogy miért van a zeneiskola a Società-filharmonico-drammatica helyiségeiben elhelyezve. *Smoquina* városatyája azt válaszolja, hogy az utóbbi egyesület anyagi zavarokban van s ilyen módon segítenek rajta. (Köszönjük szépen, de ne az adózók pénzén. — A szerk.)

Három jelentéktelenebb ügy elintézése után a zárt ülésben felvették a község kötelékébe *Krausz* *Hugó* olajgyári igazgatót, *Pillin* *Rikárd* nyomdászt, *Polgár* *Sándor* vasuti altszövet, *Starcich* *Mihály* kereskedőt, *Antoniazso* *Noemi* *Eufémia* tanítónőt, *Suplina* *Francesca* tisztviselőnőt, *Iliasich* *Ferenc* birtokost, *Jursich* *József* mehanikust és *Justich* *József* birtokost.

— **Polgár Károly új színtársulata.** Mint már ismeretes, az új kaposvári színház *Polgár* *Károly* színigazgatása alatt kezdi meg előadásait. A megnyitó előadás szeptember 2-ikán, szombaton lesz s annak részletes programja a következő:

1. Hunyadi László-nyitány.
2. A bizottságok a színházat átadják az illetékes köröknek és az igazgató gondjaira bizzák.
3. Prológ. *Irtá* *Móricz* *Zsigmond*. *Elmondja* *Várnay* *Janka*, a színház naivája.
4. Himnusz. *Enekli* a teljes személyzet.

Ezután következik az első előadás, melynek keretében a *Cigánybáró* kerül színre.

A következő napon, szeptember 3-ikán, a kaposvári Kossuth-szobor teleplezése alkalmából, a színházban díszelőadás lesz. A színtársulat *Bánk-bánt* fogja előadni.

A társulat tagjai a következők: *Halmos* *Gyula* operett-baritonista és népszínműénekes, *Kozma* *Hugó* lírai opera-tenor énekes, *Nagy* *Pál* énekes-bonvivant és siheder, *Somogyi* *Erzsi* opera és operett-álténekesnő, *Palásty* *Sándor* opera-tenor-bariton, énekes bonvivant, *Szomorj* *Miklós* hős- és jellemszínész, *Sz. Rozsos* *Gizella* fiatal hős- és szende, *Deréki* *János* hősszerelmes és társalgó-színész, *Tisza* *Karola* opera és vígjátéki szubrett, *Gózon* *Béla* drámai és vígjátéki szerelmes-színész, *Kann* *Malvin* drámai operaénekesnő, *Sarkadi* *Vilmos* énekes és táncos buffó, *Szécsi* *Magda* opera- és operett-szubrett, lovag *Carvini* *Carwinsky* *Ödön* opera-basszista, *Pásztor* *Ferike* opera-operett koloratur-énekes, *Bérczy* *Gyula* operett és vígjátéki komikus, *Várnay* *Janka* naiva, *Szende* *Ferenc* opera- és operett-basszbaritonista, *Székely* *Lajos* jellem- és társalgószínész, *Mihályi* *Ernö* dr. opera és operett-hős-tenor, *Breznay* *Anna* hős- és anyaszínész, *Takács* *Mariska* drámai szende, *társalgószínész* *Iván* *Sándor* kedélyes apaszínész komikus, *Somogyi* *Károly* operettkomikus, buffó,

Lapzártakor értesülünk, hogy *Virág* *Henrik* ügyében a rendőrbíróság már ma délután 4 órára kitűzte a tárgyalást. *Virág* igazgató a bekesített: elrendelő rendőrtisztviselő ellen hivatali hatalommal való visszaélés címén feljelentést tesz. A rappresentanza legközelebbi ülésén interpelláció keretében fogják felvetni az ügyet.

Lapzárta után értesülünk, hogy a rendőrség belátván *Virág* igazgatóval szemben tanusított fellépésének helytelenségét *Mogan* ügyvéd jelenlétében ünnepélyesen bocsánatot kért *Virág* igazgatótól s *Minach* *Márió* rendőrpapancsnok sajnálatát fejezte ki elhamarkodott tetteiért.

Hajsza az ujságírók ellen.

A rendőrségi háborusdi után rendőrfelügyelők és detektívek jelentek meg a szabad kikötőben több részvénytársaságnál s azt követelték az igazgatóktól, hogy a hivatalok ablakait függönyözzék le s tiltsák meg a tisztviselőket — előállítás terhe mellett — az ablakon való kitekintést.

Még szigorubb volt a rendelkezés az ujságírókkal szemben. Ezeket minél távolabbra tessékelték, holott minden város rendőrsége az ujságíró működésében elsősorban a közönség érdekét látja. Fiumében ma az ujságírókat a katonaság parancsa folytán még attól is eltiltották, a mihez hivatásuknál fogva is feltétlen joguk van.

A nagyvárosok rendőrségei igazolvánnyal látják el az ujságírókat s ez feljogosítja őket minden nyilvános alkalomnál a rendőrség által alakítandó kordonon belül való tartózkodásra. Fiumében ezt semmibe se vették, hanem detektívekkel kísértették ki a magáncégek hivatalaiból azokat az ujságírókat, akik véletlenül odavetődtek.

A trónörökös szemléje.

Mikor tehát ennyi basáskodás után „kiszájtották“ a civilektől és egyéb nem kívánatos „ujságíróelemektől“ a szabad kikötőt, *Hötendorfi* *Conrad* vezérkari főnök, *Angerholzer* és *Langer* altábornagyok s az egész tisztikar, akik közt rendkívül sok volt a vezérkari tiszt, a trónörökös fogadására indult. A hatóságok képviselői a trónörökös kívánságára távol maradtak a fogadtatástól.

Ferenc Ferdinánd trónörökös délelőtt háromnegyed tíz órakor haditengerészeti gőzbárkán érkezett a Rudolf-molra. A trónörökös fehér tengernagyi egyenruhában volt. Kiséretében volt *Montecuccoli* *Rezső* gróf tengernagy, *Brosch* alezredes, a trónörökös katonai irodájának vezetője és egy sorhajóhadnagy. A trónörökösnek *Hötendorfi* *Conrad* lovassági tábornok tett először jelentést, majd *Salis-Sevis* *János* gróf ezredes, a 79. gyalogezred parancsnoka lépett a trónörökös elé s megtette jelentését.

A trónörökös ezután kezét fogott a fogadására megjelent főtisztokkal, majd a Forgalmi Bank épülete mentén követte közel száz szolgálati öves katonatisztől a *Ferenc Szalvátormolra* ment, ahol husz percnél tovább az *Adria* hajói előtt a lovak beszállását nézte végig. Innen a trónörökös az új rakpartra ment s egy óra hosszat az *Austro-Americana* „Alice“ gőzöse előtt a katonacsapatok elhelyezését nézte végig.

Az *Adria* „Szeged“ gőzöse a trónörökös érkezésekor árbócára vont a diszlobogót.

Tizenegy óra után néhány perccel a trónörökös elhagyta a szabad kikötőt s kíséretével visszament az „Erzherzog *Franz Ferdinánd*“ csatahajóra.

A hajók elindulása.

Fél tizenkét órakor befejezték a csapatok, a lovak, ágyuk s egyéb felszerelések behajózását s háromnegyed tizenkettőkor a „Szeged“ gőzös felszedte horgonyait. Félegy órakor a négy csapatszállító gőzös, követte az egész flottától Dalmáciába indult.

M. Révai Berta operett- és vigjátéki kómika, Cséri József bassz-buffó, apa és jellemszínész, Debreceni Károly társalgó-színész.

A karszemélyzet 32 tagból, a társulat zenekara pedig 22 tagból áll. Ugyancsak huszonkét tagja van a műszaki személyzetnek is. Közülük ezek hajtának végre jelentősebb föladatokat: Polgár Károly főrendező, Andor Zsigmond, Fischer Károly karmesterek, Borsódi József sugó, Iván Sándor titkár. Rendezők: Palásty, Szomor, Sarkadi, Gózon, Bérczi, Mihályi. Táncmesterné Bérczyné Horváth Irma.

Legközelebbi terveiről Polgár Károly a Somogyi Napló munkatársának ezeket mondotta:

— Azt tervezem, hogy ezután a kaposvári idény után a színház szezonja olyan időszakra essen, amikor a közönség szívesebben, nagyobb kedvvel jár a színházba. Ez az időszak: április, május, no meg szeptember. Már a jövő évben be is tartom ezt az időszakot, tehát az 1912. évben a színházi szón az április—május, majd szeptember hónapban lesz. Amint ebből látjuk, Polgár már tájékozva van arról, hogy a jövő tavasszal se jöhet le Fiuméba, minthogy az új Fenice-szinkór csak 1912 végen lesz kész.

— A »Carpathia« érkezése. A magyar-amerikai vonal »Carpathia« gőzöse ma reggel kikötőnkbe érkezett. A hajó — mint megírtuk — szombaton érkezett Triesztbe, honnan a hétszáznyolcvan visszavándorló hétfőn délben vasuton utazott hazafelé. A »Carpathia« ma egész délelőtt kint vesztegelt a kőolaj kikötő előtt, mert rendes horgonyzási helyén a csapokat hajózták be. Csak délután két órakerült a kikötőbe. A hajón Schweitzer dr. a tengerészeti hatóság orvosa és Minach Antal lovag, révalkapitány még délelőtt megtartották a szokásos egészségügyi vizsgálatot. A »Carpathia« szombaton indul New-Yorkbe mintegy 450 kivándorlóval.

— Panasz a közönség köréből. A járványkórház közelében lakók, különösen a via degli Ortiben levő Celligoi ház lakói panaszt emelnek szerkesztőségünkben, nemcsak a Succursale kellemetlen szomszédsága, hanem a mellette levő Padoani istállók száz meg száz legye miatt, holott kolerás időben a legyek a járvány legveszedelmesebb terjesztői.

Több mint 100 ló van az istállóban, melyeknek trágyája nagyon rettető bűzt terjeszt. A Parigi mozgófénykép-színház mögött levő Ossoinack-telek istállóira is ugyanez áll. Kívánatos volna, ha a különben is egészségellenes telepeket elhelyeznék a város külsőbb részeibe, de addig is mindennapi szigorú tisztogatásnak és messzel való dezinficiálásnak kellene az istállókat alávetni.

— Sikkasztás. Belasich Milán fuvaros vállalkozó, kinek irodája a Via Petőfin van, bejelentette, hogy Csizsár István nevű alkalmazottja az üzlethelelőtől beszédett pénzből 62 koronát elmulatott. A rendőrség Csizsárt letartóztatta.

— Halálos következményű baleset. A susáki Boulevardon vasárnap délután történt kocsibalesetnek halálos kimenetele lett Butoraz József zénkereskedő, aki mint megírtuk koponyacsonttörést és belső sérüléseket szenvedett, tegnap meghalt.

— Tíz ember a tengerben. Tegnap délután 5 óraker a Danubiusgyári csuzdaépítésnél négy kövel megrakott vaskutya az iparvágány végén beleforkult a tengerbe. A »kutyá«-kat hajtó tíz ember ugyanis vétkes könnyelműségből ráült a járművekre s minthogy így nem tudtak idejekorán fékezni, ők is mindnyájan beleestek a vízbe.

A munkásokat kisebb-nagyobb horzsolásokkal egytől-egyet kimentették a tengerből, a kis kocsikat pedig később buvárok segítségével hozták felszínre.

— A kikötőből. Augusztus 22. Érkezett: »Alleanza« olasz gőzös Port-Empedocleből, 650 tonna kénnel; »Vergine Annunziata« olasz vitorlás Grottamareből üresen; »Giovanni« olasz vitorlás Dulaqueből üresen; »Romagna« olasz gőzös Ravennából 30 tonna vegyes áruval.

Indult: »Szápary« magyar gőzös Triesztbe üresen; »Giorgia« osztrák gőzös Triesztbe, 1800 tonna magnessittel; »Elektra« osztrák gőzös Triesztbe 100 tonna cukorral, 40 tonna rizsszel és 100 láda üvegáruval.

— Hajókirándulások. Az Austro-Croata hajóstársaság minden héten vasárnap Bescába, hétfőn Lussingrandéba és csütörtökön és szombaton Arbeba rendez kirándulást. Felvilágosításokkal és menetrenddel szolgál a főigazgatóság Fiume, Riva Crist. Colombo 4. Telef. 12-64.

Távirat ◀ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, aug. 23. A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc alelnök elnököl és bemutatja Bács-Bodrog és Szatmármegye kérvényét az obstrukció ellen. Javasolja, hogy a beadványok a kérvényi-bizottság elé terjesztessenek.

Vértán Endre arra való tekintettel, hogy Bácsbodrog vármegye tizenegyezer hadkötelese közül nyolcezer Amerikában van, a kérvénynek a kivándorlási bizottsághoz való utasítását javasolja. (Nagy derűlttség balfelől.) Szatmárvármegye kérvényét pedig a közigazgatási bizottsághoz kívánja utasíttatni.

Elnök bejelenti, hogy husz képviselő e kérdést névszerinti szavazással kívánja eldönteni és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri, majd

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök két közigazgatási javaslatot terjeszt a Ház elé.

Kabos elnök bejelenti, hogy négy képviselő »A Nap« kolportázs jogának megszüntetése tárgyában napirend előtt kívánt felszólalni, de ő erre az engedelmet nem adta meg, mire

husznál több képviselő zárt ülést kér.

A zárt ülésben

Holló Lajos támadja az igazságügyminisztert, aki azt a kijelentést tette, hogy A Nap ellen királýsértésért a legszigorubban kellett eljárni. Holló szerint a királýsértést csak a bíróság torolhatja meg.

Beck Lajos kéri az elnököt, hogy állapítsa meg a Ház tanácskozási képességét.

Elnök a képviselők megszámlálása után konstatálja, hogy a Ház nem tanácskozhatik és az ülést fél órára felfüggeszti.

A fél óra elteltével a Ház még mindig nem tanácskozhatik, mire az elnök újabb félóra szünetet ad, mely után

nyílt ülésben átérnek az interpellációkra.

Abrahám Dezső a miniszterelnök által erkölcsellenek mondott újságszállítás tárgyában interpellál, mire

Khuen-Héderváry miniszterelnök azonnal válaszol és kijelentésében utal arra, hogy a szerződés ugyanazokat a koncessziókat tartalmazza, mint a koalíció által kötött Csomagszállító r. t. szerződése.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben kijelenti, hogy a koalíciós kormány a szerződésben biztosított jogait sohasem vette igénybe, mire

Khuen-Héderváry miniszterelnök felemelkedik és felemlít egy esetet, amikor az előző kormány csakugyan élt a jogával. Ha ő téved, azt beismeri, de ebben az esetben neki van igaza.

Abrahám polemizál a miniszterelnökkel, akinek válaszát nem veszi tudomásul. A Ház azonban a választ elfogadja.

Az ülés folyik.

Héderváry az obstrukcióról.

BÉCS, aug. 23. A »Neues Wiener Tagblatt« budapesti tudósítója beszélgetést folytatott Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökkel az ellenzék új obstrukciós eszközeiről. Héderváry kijelentette, hogy neki tökéletesen mindegy, mi lesznek az obstrukció eszközei s reméli, hogy szeptember közepére az obstrukciós játéknak vége lesz.

A Nap rikkancsai.

BUDAPEST, aug. 23. A Nap című újság kereset nélkül maradt rikkancsainak 20 tagú küldöttsége Ráth Endre képviselő vezetésével ma délelőtt tisztelgett Vaszilievits János alpolgármesternél, akit arra kértek, hogy a sérelmes rendelkezést másítsa meg, mert több száz társuk a legnagyobb nyomorba jut. Az alpolgármester rögtön utasította a kerületi előjáróságokat, hogy a kereset nélkül maradt rikkancsok kárát azonnal állapítsák meg és hogy valamennyit soronkívül anyagi segítségben részesítsék.

Öngyilkos rab.

GYULA, aug. 23. Eszlári Gábor gyulai lakos hosszabb idővel ezelőtt a feleségét Kovács Rózát késsel összeszurkálta úgy, hogy az asszony hónapokig élet-halál között lebegett. A vérengző férjet az esküdtszék évi fegyházra ítélte s Eszlári a gyulai ügyészségen ülte le büntetését. Ezalatt az asszony válópört indított ellene.

Ma a per tárgyalása után Eszlár a fogház folyosóján hirtelen elmesztette a torkát haldokolva szállították el a rabkórházba. A királýi ügyészség szigorú vizsgálatot indított arra nézve, hogyan jutott Eszlár a késhez.

Öngyilkos sikkasztó hadnagy.

BUDAPEST, aug. 23. Nyers Sándor St.-Pöltenben sllomásozó Landwehr-ezred hadnagya, az ezredpénztárból 2700 koronát sikkasztott és Gödöllőre szökött szüleihez. Szerencsétlen hadnagy ma agyonlőtte magát.

Diákok párbaja.

KARCAG, aug. 23. Ledermann Mátya nyolcadik osztályú gimnáziumi tanuló ma egy közeli erdőben párbajt vívott Krausz Gyula kereskedelmi iskolai tanulóval. Mindketten halálosan megsebesültek. A két fiatalember orvosszólalkozott s ezért vívtak párbajt.

Tömeg a csendőrök ellen.

UJSZÁSZ, aug. 23. Ujszászon a csendőrök 3 embert letartóztattak. A tömeg ezen anynyira feldühösödött, hogy a csendőrlaktanyát megtámadták s kövekkel dobálták az épületet. A szorongatott csendőrök segítségére a szolnoki és félegyházi csendőrök siettek s a tömeg széteszlattak. 40 embert letartóztattak.

Lelőtt anyós.

KARÁNSEBES, aug. 23. Jónás István tanítóképezdei tanár ma féltékenységből öngolyó azonban célt tévesztett s az asszonyját halántékon találta. Az anyós rögtön meghalt.

Szerencsétlenség a pályaudvaron.

BÉKÉS-GYULA, aug. 23. A pályaudvaron ma öt munkás egy hat métermázsa súlyú billárd-asztalt emelt kocsira. A lovak hirtelen nekiindultak s a billárd-asztal lezuhanva, a lálra zuzta Juhász Mihály vasuti munkást.

„ADRIA“ szálló és étterem

FIUME
ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA)

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Kitünő nemzet és olasz konyha

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo

Elhunyt herceg.

BÉCS, aug. 23. Radziwill Vilmos herceg 66 éves korában tegnap meghalt.

Hadügyminiszter a léghajón.

BERLIN, aug. 23. Heeringen hadügyminiszter tegnap a „M. 2.” katonai léghajóval keresztül repülte a döberitzi katonai gyakorlóteret.

Robbanás egy gépgyárban.

BÉCS, aug. 23. A Sindal-féle gépgyárban repentintöltés közben robbanás történt. Sasvany munkás életét vesztette, egy munkástársa és segédje súlyosan megsebesült.

Elítelt hasfelmetsző.

BERLIN, aug. 23. Brennewitz Rikárd, festő, aki számos asszony és leány ellen követett el késelési merényletet s tavaly megjelenésével szolgálatban tartotta Berlin lakosságát, az esküdtbírók egy és háromnegyed évi elzárásra ítélte.

Merénylet egy perzsa

kormányzó ellen.

BERLIN, aug. 23. Tábriszból táviratozták, hogy a Serabban tartózkodó maragai kormányzó ellen három örmény és egy tatár merényletet követett el. A kormányzó sértetlen maradt. A négy tettest elfogták.

Robbanás egy torpedóhajón.

PÁRIS, aug. 23. A „Vulteur” torpedóhajón gyakorlatozásból való visszatérése közben egy géphenger felrobbant s három matrózt súlyosan megsebesített.

Kolera egy vitorlásán.

BÉCS, aug. 23. A belügyminiszterium egészségügyi osztálya jelenti, hogy a parenzoi kerülethez tartozó Citanován a „Mimo” vitorlásán ázsiai kolerában meghalt Policchi Marino 7 éves fiai, egy matróz fia. A hajót vesztégarba vitték.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Gambrinus-Halle

Lühr Bácsi „BAVARIA” Söröző

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. - Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.
Olcsó árak! Olcsó árak!

Borhegyi-
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Kiváló nedvhajtó.
Főraktár: C. Brazzoduronál Telefon 495.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-

„Olla”-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszertárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő, és Papp Rudolf drogériájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA” Gummi-külonleges-ségtől Wien II, 297 Praterstr. 57.

„DE LA VILLE”

— SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ —
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlés szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Es-tenként KOVÁCS JÓZSEF jórénvű kaposvári cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszölista hangversenyeknek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. FIUME - Via del Pozzo 2.

Nagy raktár tiszta aluminium-, bern-dorfi tiszta nikkel-, valamint zomán-cozott bádog- és öntöttvas edények-ben. - Konyha és tizedes mérlegek, súlyok stb.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Hotel Trocadero

nagy étteremmel

(Venance) a Lidón (Venance)

Elsőrendű új háza főuttól jobbra, modern komforttal berendezett szobák fürdővel berendezve. Orvos a házban. Penzió és étlap szerinti étkezés.

Tulajdonos:

Tagliapietra Giovanni.

Mindazok, akik az új**„MIZZAN-féle házban”**

lakásokra előjegyeztették magukat, a kibérlés végett forduljanak a

HERING ARTUR-féle

építkezési vállalat irodájához

Via Stefano Türr 5. szám.

**Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló**

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

A legajánlatosabb flumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

LA GRASTA TAMÁS

új divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán.

Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, kö-tények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sétatokok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

**Pecsinei Szanatorium
Susak-Fiume**

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebeszeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitűnő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól.

Orvos választás tetszés szerint

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság.

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK

Életbiztosító társaság keres tisztességes családból való fiatallembert irodaszolgai és incassálási teendők ellátására, fix fizetés és mellékkereset mellett. A magyar, olasz, és esetleg horvát nyelvek ismerete szükséges.

Személyes jelentkezés „Unio” élet-és gyermekbiztosító társaság főügynök-ségénél Riva Cristoforo Colombo 2. szám. I. emelet.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS 1911.
A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló
SZÁLLODÁK
Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.
Uj berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autóautó az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - - ELSŐRENDŰ - -
VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.
250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.

Grand Hôtel de l'Exposition ELSŐRENDŰ
VIA SALUZZO 34. Öt pernyire a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.
150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.

Hôtel Dora
CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.
500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.

Hôtel Meublé des Nations
VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.
80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.

Hôtel Meublé Donizetti
VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 pernyire a kiállítástól.
100 szoba. Szalonok.

Hôtel Valentino .. MÁSODRENDŰ
VIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.
85 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Stupinigi
VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.
50 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Crimée
VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben
a domb alján.
75 szoba. Szalonok. Garageok.

Hôtel Pension Eridano
VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben,
a monumentális hid és a domboldal kertje mellett.
70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.

Hôtel Regina MÁSODRENDŰ
CORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a
dombokra és az alpekre. Az Antonelliana móló és a Pó mellett.
500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift.
Étterem.

Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycim: SALVE.

Mayerhofer Lipót

Della Motta utódja

Via Lod. Kossuth 19—20 szám.

TELEFON 443.

Uj butorok nagybani
érkezése

Értesitem a t. vevőközönséget,
hogy raktáraitam uj modern, az
első gyárakból származó matt-
fényezett,- sárgaréz,- vas és
egyéb butorokkal felfrissítettem.

Jutányos árak.

Kárpitos és asztalos munkák
elvégeztetnek.

"A TENGREPART"

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hívja fel ezt a számot

229

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség
b. tudomására adni, hogy a Via
delle Pile 2. számú házban a Grand
kávéház mögött a

Dreher éttermet

átvettem. Elsőrangú konyha, kitűnő
magyar és dalmát borok. Dreher-
féle világos és barna sör. Jutányos
árak, figyelmes és pontos kiszol-
gálás. Éjjel 2 óráig nyitva. Havi
előfizetések 48 és 56 K. Minden
pénteken halvacSORA. Konyhámért
a budapesti 1896-iki milleniumi
kiállításon dicsérő oklevéllel kitűn-
tetve.

Tisztelettel

STÖHR KÁROLY

vendéglős.

Magyar Vendéglő

Fiume Riva Szápáry
Kitűnő magyar konyha. Magyar
borok. Villásreggeli. Mérsékelt
árak Az átutazó és a helybeli
magyarság találkozó helye. Ven-
dégiszobák tengeri kilátással.

Tulajdonos: **Liebermann Izsó**
Telefon: 1149

VENIER szálló és penzió

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett
Lakosztályok és szobák ujjonnan
berendezve villanyvilágítással, fű-
téssel és fürdővel személyenként
2,50 lírától feljebb. Penzió 8 lírától
feljebb. Telefon 1520

Tulajd. Bertoldi és Luca

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvégeztet-
nek. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.

Via Caraccioli 12, II. em.

Telefon 11-89.

Varieté-Hôtel Susák.

Estéknként I.-rendű varieté-előadások a kerthelyiségben
Kezdete 9^{1/2} órakor. Beléptidij 1 korona.

Játékkártyák és
antinicotin szivarkahüvelyek
a Citaonica házban levő dohány-
tőzsdében kaphatók.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat.

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek megláto-
gatására fix fizetés és magas jutalék
mellett.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó forgalmu

vegyeskereskedés eladó

Cim a kiadóhivatalban.

Nyomatott „Mercur” nyomdájában Fiume.